

علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی لرستان
دانشکده پرستاری و مامایی خرم آباد

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد در رشته پرستاری کودکان

عنوان:

مقایسه تأثیر ماساژ نقاط طب فشاری هوگو (LI4) با نقاط کونلون (BL60) - تایکسی
(k3) بر درد تزریق عضلانی در نوزادان نارس

نگارنده:

عاطفه جدیدی

استاد راهنما:

دکتر سیده فاطمه قاسمی

استاد مشاور:

دکتر فاطمه جنانی

استاد مشاور آمار:

دکتر رسول محمدی

تابستان ۱۴۰۱

چکیده

مقدمه و هدف: نوزادان نارس بستری در بخش مراقبت ویژه، اغلب در معرض اقدامات درمانی دردناک و تکرارشونده از جمله تزریق عضلانی هستند. به دلیل محدودیت و عوارض روش‌های دارویی، تحقیق برای پیدا کردن روش‌های غیردارویی بی‌خطر برای تسکین درد اقدامات درمانی کوچک و مکرر ضروری می‌باشد. پژوهش حاضر با هدف مقایسه تأثیر ماساژ نقطه هوگو (LI4) و ماساژ هم‌زمان نقاط کونلون (BL60) و تایکسی (K3) بر درد ناشی از تزریق عضلانی نوزادان نارس انجام شد.

روش اجرا: این کارآزمایی بالینی سه‌سوکور روی ۱۰۰ نوزاد نارس با سن جنینی ۳۶-۳۲ هفته در بخش‌های مراقبت ویژه نوزادان بیمارستان‌های آموزشی خرم‌آباد انجام شد. نمونه‌ها به صورت در دسترس وارد مطالعه و به روش بلوک‌بندی تصادفی طبقه‌ای (جنس، سن جنینی و وزن هنگام تولد) به چهار گروه ماساژ نقطه هوگو، ماساژ هم‌زمان نقاط کونلون و تایکسی، پلاسبو و کنترل اختصاص یافتند. قبل از تزریق عضلانی ویتامین k، گروه کنترل مراقبت روتین، گروه‌های مداخله ماساژ نقاط فشاری مورد نظر در خلاف جهت عقربه‌های ساعت به مدت ۲ دقیقه و گروه پلاسبو ماساژ نوک بینی که جز نقاط طب فشاری نمی‌باشد را به همین روش دریافت کردند. درد با استفاده از ابزار مقیاس درد بیمارستان کودکان آسترید لیندگرن (ALPS) و اندازه‌گیری مدت زمان گریه و ضربان قلب و SPO2 پس از تزریق اندازه‌گیری شد. داده‌ها با آزمون‌های تی‌زوجی، تی‌مستقل و آنالیز واریانس داده‌های تکراری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. $P < 0.05$ به عنوان سطح معناداری در نظر گرفته شد

یافته‌ها: گروه‌های مورد مطالعه از نظر ویژگی‌های فردی با یکدیگر همسان بودند و اختلاف معنی‌داری نداشتند ($P > 0.05$). میانگین نمره‌ی درد در گروه‌های طب فشاری نسبت به گروه کنترل و پلاسبو کم‌تر بود اما اختلاف معناداری وجود نداشت ($P > 0.05$). میانگین مدت زمان گریه در گروه‌های طب فشاری نسبت به گروه‌های کنترل و پلاسبو بیشتر بود اما این اختلاف معنادار نبود ($P = 0.282$). در گروه‌های طب فشاری حین و بعد از تزریق عضلانی به صورت معناداری میانگین ضربان قلب کم‌تر ($P < 0.05$) و SPO2 بیشتر از گروه‌های کنترل و پلاسبو بود ($P < 0.028$). مقایسه دو به دو میانگین ضربان قلب بین گروه‌ها نشان داد حین تزریق عضلانی تنها بین گروه کنترل و ماساژ نقاط کونلون و تایکسی از نظر تعداد ضربان قلب اختلاف معناداری وجود داشت ($P = 0.039$) و بین سایر گروه‌ها اختلاف معناداری مشاهده نشد. بعد از تزریق عضلانی بین گروه‌ها نیز اختلاف معناداری بین گروه کنترل و ماساژ فشاری هم‌زمان نقاط کونلون و تایکسی ($P = 0.004$) و نیز بین گروه کنترل و پلاسبو وجود داشت ($P = 0.008$). اما بین سایر گروه‌ها اختلاف معناداری مشاهده نشد.

نتیجه‌گیری: به‌کارگیری طب فشاری قبل از تزریق عضلانی در نوزادان نارس می‌تواند باعث کاهش تغییر در شاخص‌های فیزیولوژیک درد شامل ضربان قلب و SPO2 شده و در نتیجه از افزایش تقاضا در سیستم قلبی عروقی و به مخاطره انداختن وضعیت همودینامیک نوزاد پیشگیری نماید.

واژگان کلیدی: ماساژ نقطه هوگو، ماساژ نقاط کونلون و تایکسی، درد، پاسخ‌های فیزیولوژیک، نوزاد نارس، تزریق عضلانی